

Nr 1714

av fröken Rogestam m. fl.

i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1974:28 angående den statliga kulturpolitiken.

Människors möjligheter att ta del av kultur och att själva delta i kulturlivet är i hög grad beroende av de satsningar samhället gör på olika områden, inte minst inom förskola och skola samt inom det sociala området. Speciellt påtagligt är detta för den stora gruppen människor som på olika sätt är handikappade.

Samhällets kulturutbud bör ske på ett sådant sätt att handikappade på samma villkor som andra människor kan tillgodogöra sig det. Så är inte fallet i dag. Många handikappade befinner sig i situationer där de är isolerade och inte har möjlighet att ta del av kulturutbudet och ännu mindre att själva delta i det.

Den isolering som många handikappade känner beror ibland på det fysiska avståndet och en komplicerad resväg. För att kulturutbudet skall bli tillgängligt i realiteten och inte endast på papperet är det naturligtvis nödvändigt att färdtjänst kan utnyttjas även vid besök på olika typer av kulturella aktiviteter, liksom att de allmänna kommunikationerna har en sådan utformning att de kan utnyttjas av en så stor grupp handikappade som möjligt.

Många institutioner på det kulturella området liksom andra lokaler som utnyttjas för kulturell verksamhet har ännu i dag inte fått en sådan utformning att de är tillgängliga för t. ex. rullstolsbundna eller på annat sätt rörelsehindrade människor. De normer som numera gäller vid planering av offentliga byggnader m. m. tillgodoser i stor utsträckning de krav på tillgänglighet för rörelsehindrade som kan ställas. Men det finns fortfarande alltför många byggnader av äldre datum, vilka det är näst intill omöjligt för rullstolsbundna att besöka. Ökade insatser är nödvändiga för att snarast möjligt genomföra sådana fysiska ändringar i lokalutformningen att lokalerna blir lättillgängliga för rullstolsbundna m. fl. Dessutom förhåller det sig ju så, att om lokalerna blir lättillgängliga för olika grupper av handikappade, blir de även lätta för andra människor att komma till och röra sig i. Likaså bidrar bristen på hörselslingor i många lokaler till att försvåra för gruppen hörselskadade att ta del av verksamhet och aktiviteter på det kulturella området.

Det är också nödvändigt att Sveriges Radio-TV snarast möjligt vidtar åtgärder för att en så stor andel som möjligt av de program som sänds i TV skall vara textade. Detta skulle möjliggöra för en allt större grupp med nedsatt hörsel, hörselskadade och döva att ta del av programmen och den information och kulturella stimulans dessa kan ge.

För synskadade och blinda är tillgången till talböcker väsentlig. En snabb övergång till kompaktkassetter kommer att medföra stora förenklingar vid hanteringen av talböckerna, både på bibliotek och för de enskilda handikappade. Speciellt för äldre och ensamboende synskadade och blinda är denna möjlighet att använda enklare bandspelare av stort värde.

Den största gruppen handikappade, och kanske även den grupp som hittills haft svårast att få del av samhällets kulturella utbud, är de utvecklingsstörda. Det är enligt vår uppfattning en grupp gentemot vilken samhället har stora skyldigheter när det gäller att göra det möjligt för dem att få tillgång till kulturell stimulans i olika former. En viktig del kan vara att få fram lättläst litteratur och böcker med stor stil.

Det som ovan sagts kan ses som exempel på viktiga insatser för att underlätta för handikappade att få del av kultur och att själva delta i kulturlivet. SÖ har i sina petita pekat på ytterligare områden där ökade ekonomiska insatser från samhället är nödvändiga.

Enligt vår uppfattning måste de största insatserna för att integrera handikappade i de kulturella verksamheterna och aktiviteterna framför allt göras av de ideella organisationerna.

Under senare år har mycket sagts om vikten av att ge de handikappade reell möjlighet att ta del av och i de kulturella aktiviteterna. För att understryka att detta är ett område där snabba åtgärder betyder mycket för de enskilda människorna hemställer vi att riksdagen ställer ytterligare medel till förfogande att utnyttjas som bidrag till de handikappades kulturella verksamhet.

Med hänvisning till ovanstående hemställer vi att riksdagen måtte besluta

att i anledning av propositionen 1974:28 samt vad som anförts i motionen ge Kungl. Maj:t till känna vikten av ökade insatser på samhällsplaneringens område m. m. för att göra de kulturella verksamheterna och aktiviteterna tillgängliga för alla,

att till Bidrag till de handikappades kulturella verksamhet för budgetåret 1974/75 anvisa ett i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag med 500 000 kronor förhöjt anslag av 6 315 000 kronor.

Stockholm den 5 april 1974

CHRISTINA ROGESTAM (c)

KARIN ANDERSSON (c)

INGER INGVAR-SVENSSON (c)